

Representantforslag nr. 11

(2007-2008)

fra stortingsrepresentantene Laila Dávøy, May-Helen Molvær Grimstad og Kjell Ingolf Ropstad

Dokument nr. 8:11 (2007-2008)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Laila Dávøy, May-Helen Molvær Grimstad og Kjell Ingolf Ropstad om å bedre situasjonen for vanskeligstilte gravide gjennom økt tilgang på informasjon, mer veiledning og bedre økonomiske støtteordninger

Til Stortinget

BAKGRUNN

Det har gjennom mange år vært stor tverrpolitisk enighet om viktigheten av å forebygge aborter. Aborttallene er imidlertid fortsatt høye. Det må være et mål at aborttallene skal bli redusert. Samtidig er det avgjørende at alle kvinner føler seg ivaretatt på en god måte i møte med helsevesenet med tanke på tilstrekkelig informasjon og støtte i forbindelse med en uønsket graviditet. Gjennom blant annet handlingsplanen for forebygging av uønsket svangerskap og abort (2004-2008) er det mye viktig arbeid som er gjort, og som gjøres. Det er viktig at det fortsatt satses offensivt på ulike tiltak på dette området. Forsatt er det kvinner som oppgir økonomi som årsak til at de tar abort. Oppfølgingen av kvinner som har valgt å ta abort, er heller ikke tilstrekkelig når mange møter et helsevesen som dessverre ikke tar på alvor ettervirkningene mange opplever etter en abort.

Samfunnet bør ha et overordnet mål om at vi skal ha så gode ordninger for gravide at en kvinne velger å beholde barnet hun bærer på selv om graviditeten ikke er planlagt. For kvinner tidlig i 20-årene ender tre av ti svangerskap i abort. I Oslo er tallene enda mer dramatiske for aldersgruppen 20-24 år: der er det flere kvinner som velger å ta abort enn som velger å beholde barnet. Samtidig er aborthyppigheten blant

tenåringene synkende. Det viser seg at det abortforebyggende arbeidet med utdeling av gratis prevensjon til aldersgruppen 16-19 år trolig har hatt en positiv effekt.

Samfunnet må også følge opp dem som har tatt abort. Ung i Norge-studien har vist at det er 4,7 ganger høyere risiko for bruk av illegale rusmidler som amfetamin og kokain, og det er doblet risiko for alkoholproblemer for kvinner som har tatt abort. Dette viser at blant de ungdommene som har tatt abort, må ettervirkninger tas mer på alvor.

TILTAK

Økt engangsstøtte for gravide

Det er mange ulike årsaker til at kvinner velger å ta abort, og for mange er de sammensatte. Det er likevel bekymringsfullt at mange kvinner oppgir økonomi og press fra barnefaren som årsak til abort. Det bør være slik at kvinner i Norge ikke ser seg nødt til å ta abort på bakgrunn av økonomi. Derfor bør man sikte mot et betydelig løft i engangsstøtten for gravide fra dagens kr 33 584 til 2 G (kr 133 624 i 2007), og samtidig ta større hensyn til gravide som er i en overgangsfase mellom studier og arbeid. En slik utvidet engangsstøtte kan fordeles ut over et lengre tidsrom, med en større sum i tilknytning til fødselen.

Økt tilgjengelighet til gratis prevensjon

Siden aborthyppigheten blant tenåringer er synkende, er en viktig grunn trolig at det abortforebyggende arbeidet med utdeling av gratis prevensjon til aldersgruppen 16-19 år har hatt en positiv effekt. Derfor bør det settes i gang et forsøk med å utvide ordningen med gratis prevensjon til aldersgruppen 19-24 år.

Bedret rådgivning og informasjon

Å ta en beslutning om abort er ingen lett avgjørelse. Derfor bør man i større grad anerkjenne en gravid kvinnes behov for å få informasjon, slik det også er nedfelt i § 2 i lov om svangerskapsavbrudd. Det må derfor utarbeides et informasjons- og veiledningsopplegg for alle som søker abort, eventuelt også for barnefaren. Her er informasjon om rettigheter ved graviditet, støtteordninger og mulige fysiske og psykiske ettervirkninger relevant.

Bedre oppfølging av kvinner som har tatt abort

Ettervirkninger av en abort har i liten grad blitt anerkjent som et problem. I Sverige viser studier at halvparten av de 30 000 kvinnene som hvert år tar abort, går gjennom følelsesmessige reaksjoner i etterkant. I en doktorgradsavhandling fra Universitetet i Oslo fastslår Anne Nordal Broen, overlege og spesialist i psykiatri, at 1 av 5 kvinner sliter med psykiske ettervirkninger fem år etter gjennomført abort. Kvinner som har tatt abort, bør bli møtt av et sterkere støtteapparat gjennom mer informasjon om mulige ettervirkninger i informasjonsmateriell fra helseinstitusjonene, og om hvem man kan oppsøke for spesialisert hjelp.

Sikre støtte til rådgivning og gi hjelp til vanskeligstilte gravide

Det er viktig å anerkjenne arbeidet med rådgivning og hjelp til vanskeligstilte gravide kvinner, og ikke minst arbeid med for eksempel støttegrupper for kvinner som har det vanskelig etter en abort.

Avvikle hjemmeaborter

Når vi ser at ettervirkningene etter aborter er så store, er det viktig at man kan følge opp kvinner som

har tatt abort, på en bedre måte. I dag er det åpnet for at aborten kan foregå hjemme, gjennom medikamentell abort. Tilbud om svangerskapsavbrudd bør kun skje på sykehus der oppfølging og hjelp er nær. Kvinner må ikke bli overlatt til seg selv i en slik situasjon, og derfor må hjemmeaborter opphøre.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

1. Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å gi gravide uten fødselspengerrettigheter knyttet til arbeidslivet, bedre økonomiske vilkår gjennom en opptrapping i engangsstøtten for gravide til 2 G.
2. Stortinget ber Regjeringen sette i gang et prøveprosjekt med utvidelse av ordningen med gratis prevensjon for gruppen 19-24 år.
3. Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å innføre bedret rådgivning og informasjon for gravide med fokus på informasjon om rettigheter ved graviditet, støtteordninger og mulige fysiske og psykiske ettervirkninger.
4. Stortinget ber Regjeringen styrke støtteapparatet for kvinner som har vært gjennom en abort ved å sikre mer informasjon knyttet til ettervirkninger av aborten, og hvor man kan få spesialisert hjelp.
5. Stortinget ber Regjeringen sikre økt støtte til rådgivning og hjelp til vanskeligstilte gravide.
6. Stortinget ber Regjeringen sørge for at hjemmeaborter opphører.

5. oktober 2007